

Asia: 1/66/2016

Hallituksen esitys uudeksi laiksi Syyttäjälaitoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Yleisperustelut

Näkemyksenne esityksen tavoitteista

Esityksen tavoitteet ovat perusteltuja syyttäjälaitoksen tehtävien ja resurssien tehokkaamman järjestämisen kannalta. Toimintatapojen uudistaminen yhden viraston mallin kautta edistää syyttäjätoiminnan yhtenäisyyttä, lisää joustavuutta ja tehostaa resurssien kohdentamista. Laajemmin kyse on ihmisten yhdenvertaisuudesta, oikeusturvasta ja rikosvastuun toteuttamisesta. Esityksen tavoitteet ovat kannatettavia.

Yleisperustelut

Näkemyksenne luonnoksessa ehdotettujen lainsäädäntömuutosten arvioiduista vaikutuksista

-

Tehtävät ja organisaatio (luku 1)

Syyttäjälaitoksen organisaatio ja Ahvenanmaan asema

Uusi yhden viraston organisaatiomalli on kannatettava. Työryhmän esitys Ahvenanmaan syyttäjälaikeesta on johdonmukainen kokonaisuuden kannalta. Uuden organisaation nimenä voisi esitetyn Syyttäjälaitoksen sijasta olla myös Suomen syyttäjä(n)virasto.

Syyttäjät ja syyttäjän tehtävät (luku 2)

Syyttäjän virkanimikkeet, toimivalta, tehtävät, nimittäminen ja syyttäjänvaltuuksien antaminen

Koska syyttäjillä on toimivalta koko maassa, olisi nykyisten kihlakunnansyyttäjiä uutena virkanimikkeenä valtiosyyttäjä oikeampi ja kuvaavampi nimike kuin aluesyyttäjä. Syyttäjän tehtävät

muuttuvat yhä vaativimmiksi ja kansainväliseen oikeudenhoitoon liittyvien tehtävien määrä kasvaa. Tässä suhteessa aluesyyttäjä voi olla nimikkeenä jopa hiukan harhaanjohtava, vaikka organisatorisesti syyttäjätöimintää järjestellään alueittain. Lisäksi valtiosyyttäjä -nimike ilmentää paremmin sitä, että valtakunnassa on vain yksi syyttäjälaitos/virasto. Kun uudistuksella tavoitellaan todellista ja vaikuttavaa muutosta, ei liene tarpeen ”vakiintumisen” takia säilyttää valtiosyyttäjä -nimikettä keskushallintoyksikössä työskenteleville syyttäjille, varsinkin kun heidän toimenkuvansa painopiste tulee olennaisesti muuttumaan.

Huomioiden nykyisten valtiosyyttäjiä tuleva tehtävänkuva, heidän virkanimikkeensä tulisi olla syyttäjäneuvos. Tämä kuvaisi paremmin esityksessä kuvattuja nykyisten valtiosyyttäjiä tulevia tehtäviä, jotka tulevat yhä enemmän keskittymään muuhun syyttäjätöimen vaatimaan asiantuntijatyöhön sekä varsinaisen syyttäjätöiminnan tukemiseen ja ohjaamiseen. 'Valtiosyyttäjä' ei siten nimikkeenä enää tulevaisuudessa vastaa tai kuvaa keskushallintoyksikössä työskentelevien todellista ja keskeisintä toimenkuvaa.

Työryhmän esityksessä todetaan, että syyttäjälueen päällikön ja apulaispäällikön johtamistehtävät ovat aiempaa vaativampia ja tavoitteena on kehittää johtamista ammattimaisemmaksi ja edellyttää vahvaa sitoutumista ja johtamistaitojen kehittämistä. Tämä osaltaan puoltaisi myös sitä, että syyttäjälueen johtajan sekä apulaispäällikön tehtävien/virkojen tulisi olla vakituisia. Siten esitys olisi linjassa myös erikoissyyttäjiä virkoihin nähden.

Esityksen 8 § 2 momentissa esitetään nykysäännöksiin nähden laajennusta liittyen syyttäjiä keskinäiseen tehtävienjakoon. Siirron tarkoituksenmukaisuutta on ehdotettu syyttäjiä esimiesten arvioitavaksi. Esityksen tavoite on kannatettava, mutta on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei sinällään toimivia ja joustavia käytänteitä kuormiteta tarpeettomalla hallinnolla.

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen (luku 3)

Valtakunnansyyttäjän kanslian ja syyttäjälueiden johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

Tältä osin esitykseen ei ole lausuttavaa.

Erinäiset säännökset (luku 4)

Erityisesti syyttäjän vaitiolovelvollisuus ja vaitiolo-oikeus ja virkasyytteen käsittely

Tältä osin esitykseen ei ole lausuttavaa.

Muuta

Muita huomioita ja kommentteja

-

Mäki Timo
Lapin syyttäjänvirasto